

Česká školní inspekce Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-917/21-U

Název	Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla, Louny, příspěvková organizace
Sídlo	Osvoboditelů 380, 440 01 Louny
E-mail	vagnerova@sostlouny.cz
IČ	14 451 042
Identifikátor	600 170 632
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Simona Vágnerová
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místa inspekční činnosti	Osvoboditelů 380, Říční 2684, Postoloprtská 1886 a 2636, Louny
Termín inspekční činnosti	1. 11. 2021 – 4. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Obchodní akademie a Střední odborná škola generála Františka Fajtla, Louny, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. K 30. 9. 2021 se ve škole vzdělávalo v denní formě vzdělávání 207 žáků v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou (23-41-M/01 Strojírenství, 63-41-M/02 Obchodní akademie, 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost, 78-42-M/02 Ekonomické lyceum) a 215 žáků v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem (23-51-H/01 Strojní mechanik, 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 31-58-H/01 Krejčí, 36-52-H/01 Instalatér, 36-7-H/01 Zedník, 66-52-H/01 Aranžér). Naplněnost školy je nízká, pouze 34 %. V oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou má největší naplněnost obor Strojírenství (45 %), nejméně žáků je v oboru vzdělání Ekonomické lyceum (9 žáků v 1. ročníku). V oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem je nejvíce naplněn obor Aranžér (69 %), nejméně pak obor Krejčí (19 %). Do běžných tříd bylo integrováno 23 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Další informace o škole lze získat na webových stránkách školy na adrese <https://www.oasoslouny.cz/>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své koncepci ředitelka školy stanovila jako vzdělávací prioritu podporu rozvoje odborných kompetencí žáků. To se díky spolupráci s celou řadou sociálních partnerů daří velmi dobře. Dochází k účelnému propojování teorie s praxí a realizaci části odborné praxe a odborného výcviku u zaměstnavatelů. Škola také podporuje zahraniční spolupráci, především k rozvoji jazykových kompetencí. Vzhledem k mimořádným opatřením ve vzdělávání v posledních školních rocích byly však tyto aktivity pozastaveny.

Dalším cílem vedení školy je udržovat stabilní počet žáků. To se daří jen částečně, počet žáků v posledních letech mírně klesá. Výhodou školy je horizontálně i vertikálně prostupná vzdělávací nabídka, která odpovídá požadavkům trhu práce. Absolventi se v praxi uplatňují velmi dobře.

Pedagogický sbor je pro výuku ve velké míře kvalifikovaný, avšak chybějící pedagogická kvalifikace některých nových učitelů se negativně projevila na metodické kvalitě výuky. Vzdělávání pedagogů bylo vzhledem k epidemické situaci v posledních dvou školníchrocích realizováno převážně formou samostudia. Vedení školy jej systematicky nesledovalo a nevyhodnotovalo jeho dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Organizační, řídicí a kontrolní kompetence jsou účelně rozděleny mezi členy širšího vedení školy, přesto se v činnosti školy vyskytují dílčí nedostatky. Kontrolní mechanismy nejsou zcela účinné. Hospitační činnost byla v tomto školním roce realizována zatím jen v malém rozsahu. Zpětná vazba, kterou vedení školy pedagogům ke kvalitě výuky poskytuje, se ve sledované výuce téměř neprojevila. Také to je důvodem, proč se nedáří naplňovat cíle stanovené v oblasti dosahovaných výsledků vzdělávání ve společné části maturitní zkoušky. Žáci dosahují horších výsledků, než je republikový průměr v daných skupinách oborů.

Materiální vybavení školy, které je v rámci finančních možností průběžně obnovováno a doplňováno, umožňuje naplňování školních vzdělávacích programů. Nové CNC stroje přispívají k rozvoji odborných kompetencí žáků v technicky zaměřených oborech. Také dobré vybavení učeben pro odborný výcvik oboru Aranžér a Krejčí účelně podporuje rozvoj

odborných kompetencí žáků. Ke zkvalitnění podmínek vzdělávání přispěla obnova digitálních technologií.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Do výuky si učitelé i žáci přenesli zkušenosti z distanční výuky. I nadále využívají sdílené prostředí pro zadávání a odevzdávání úkolů nebo poskytování výukových materiálů.

Hospitované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, žáci bez obav odpovídali na otázky a také otázky kladli. V oblasti podpory žáků k využití sebehodnocení či vzájemného hodnocení jako motivačního faktoru k dalšímu učení a prostředku osobnostního rozvoje nezaznamenala škola od poslední inspekční činnosti významný posun. Rovněž účelná práce se vzdělávacím cílem a jeho vyhodnocení v závěru hodin nebyly ve většině navštívěných hodin teoretické výuky sledovány. Stejně jako při minulé inspekční činnosti nebyla zpravidla v hodinách uplatňována individualizace a diferenciace dle potřeb jednotlivců. Didaktické nedostatky se promítly do struktury hodiny, v níž nebyl jasně vymezen vzdělávací cíl, ani ověřeno jeho naplnění.

Hospitované hodiny anglického a německého jazyka v maturitních oborech byly vedeny téměř výhradně v cizím jazyce, což podporovalo perceptivní řečové dovednosti žáků. Komunikační dovednosti byly rozvíjeny zejména v řízených rozhovorech mezi učitelem a žáky. V části hodin byla využita párová a skupinová práce, při které se žáci většinou aktivně zapojovali do činností a rozvíjeli své komunikační dovednosti s ohledem na probíranou tematickou slovní zásobu.

Hodiny českého jazyka a literatury ve 4. ročníku maturitních oborů byly vhodně věnovány seznámení žáků s požadavky na znalosti a kompetence potřebné pro úspěšné zvládnutí ústní zkoušky (zejména v oblasti analýzy uměleckého textu) a praktickému slohovému výcviku. Při výuce českého jazyka v učebním oboru byl důraz kladen na komunikační výchovu. Učitel vhodně propojoval nácvik efektivních komunikačních strategií s konkrétními situacemi reálného pracovního prostředí žáků.

V hospitovaných hodinách matematiky převažovalo společné řešení příkladů pod vedením pedagoga. V menší míře byla zařazena samostatná práce žáků, při níž pedagog sledoval činnost žáků a v případě obtíží se jim individuálně věnoval. Nízký počet žáků ve třídě byl efektivně využit k aktivnímu zapojení všech žáků do výuky. Přestože žáci vykazovali rozdílnou úroveň znalostí, nebyla uplatněna diferenciace výuky. Vhodně byly voleny příklady z praxe.

Výuka odborných předmětů byla nejčastěji vedena frontálním způsobem, což vedlo k pasivitě některých žáků téměř po celou vyučovací hodinu. Těžíšť výuky bylo především v aktivitě učitele, který byl nositelem informací. V některých hodinách byly vhodně využity zkušenosti žáků z reálného života.

Průběh vzdělávání v rámci odborného výcviku byl efektivní a směřoval k naplnění profilu absolventa. Učitelé efektivně vedli výuku v návaznosti na získané znalosti a dovednosti žáků, respektovali jejich pracovní tempo, sledovali dodržování správného pracovního postupu a poskytovali žákům kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci. Odborná erudice pedagogů a vstřícný přístup motivovaly žáky k zapojení do výuky a rozvoji praktických dovedností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání jsou evidovány ve školním elektronickém informačním systému a projednávány na pravidelných jednáních pedagogické rady. Ze zápisů z jednání pedagogické rady je zřejmé, že při hodnocení výsledků vzdělávání převládá summarizace nad systematickou analýzou přičin neúspěchu a vyhodnocováním účinnosti přijatých opatření. Rovněž činnost předmětových komisí má v oblasti vyhodnocování výsledků vzdělávání rezervy, většinou jsou prezentovány jen souhrnné statistické údaje (např. výsledky žáků u maturitních a závěrečných zkoušek). K průběžnému hodnocení individuálních výsledků žáků využívá škola běžné interní nástroje (např. testy, ústní zkoušení nebo ověřování praktických dovedností). V maturitních oborech v hlavních předmětech kurikula zadává rovněž vstupní testy v 1. ročníku a ověřovací testy v 2. – 4. ročníku, které po období distanční výuky ve školníchrocích 2019/2020 a 2020/2021 sloužily pro diagnostiku dosažené úrovně očekávaných znalostí a dovedností. Pro lepší efektivitu tohoto testování by bylo vhodné sjednotit obsah a hodnocení napříč jednotlivými obory vzdělání a využít jej pro kontinuální sledování výsledků.

Důležitým ukazatelem kvality poskytovaného vzdělávání je úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání maturitní a závěrečnou zkouškou. Úspěšnost žáků v profilové části maturitní zkoušky byla v letech 2019-2020 u většiny oborů výšší než v dané skupině oborů v ČR. Ve společné části vykazovala úspěšnost zejména žáků oborů vzdělání Strojírenství a Obchodní akademie podprůměrnou úroveň v porovnání s úspěšností žáků ostatních škol ve stejné skupině oborů za celou ČR. Na téměř pětkrát větší neúspěšnosti žáků oboru Strojírenství se v roce 2020 podílela jak neúspěšnost žáků školy u zkoušky z českého jazyka, tak u zkoušky z cizího jazyka. Žáci oboru Obchodní akademie byli v letech 2019 a 2020 přibližně třikrát více neúspěšní u zkoušky z českého jazyka než žáci ostatních škol v dané skupině oborů.

Pro zlepšení výsledků žáků školy u maturitní zkoušky chybí efektivní systém analyzování výsledků vzdělávání (zejména analýza přičin neúspěšnosti jednotlivých žáků a následné vyhodnocení účinnosti přijatých opatření) v rámci předmětových komisí i na úrovni vedení školy.

Při ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou v roce 2021 dosáhli nejlepších výsledků žáci oboru vzdělání Aranžér, kteří v rádném termínu uspěli všichni (šest z 11 prospělo s vyznamenáním). Nejhorších výsledků dosáhli žáci oboru Strojní mechanik, jejichž neúspěšnost dosáhla i po podzimním termínu 33,3 %. Výrazným rizikem je vysoký počet žáků nematuritních oborů, kteří ve školním roce 2020/2021 předčasně ukončili poslední ročník vzdělávání. Z 39 žáků, kteří byli k 30. 9. 2020 zapsáni ve 3. ročníku všech nematuritních oborů, pouze 25 rádně ukončilo vzdělávání a konalo závěrečné zkoušky.

Poradenské služby ve škole zajíšťují dvě výchovné poradkyně, každá na jednom pracovišti teoretické výuky. Obě zároveň plní funkci metodika prevence. Jejich vzájemná spolupráce a předávání zkušeností jsou sporadické. Výchovné poradkyně poskytují vyučujícím informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami. I přes informovanost učitelů o potřebách těchto žáků byla individualizace a diferenciace v jejich vzdělávání zaznamenána v malé míře. Pro žáky prvních ročníků oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou jsou organizovány adaptační pobory, které významně přispívají k vytváření pozitivních vazeb mezi spolužáky. V oblasti kariérového poradenství pomáhají výchovné poradkyně žákům posledních ročníků vzdělávání s výběrem další profesní kariéry (studium, zaměstnání). Školní poradenské pracoviště průběžně nabízí možnost konzultací pro rodiče a žáky při řešení aktuálních problémů, náročných životních situací i další poradenskou činnost, což se projevuje v minimálním výskytu rizikového chování žáků. Nedaří se však vytvořit účinné mechanismy ke snížení vysoké absence žáků a jejich předčasných odchodů ze vzdělávání.

Preventivní program školy je zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu a jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Je každoročně aktualizován a vyhodnocován, což přispívá k jeho efektivnímu naplňování.

Závěry

Vývoj školy

Škole se daří zlepšovat materiální podmínky a rozšiřovat síť sociálních partnerů. Od poslední inspekční činnosti došlo ke zhoršení v oblasti řízení pedagogických procesů (podpora sebehodnocení, práce se vzdělávacím cílem, individualizace a diferenciace).

Silné stránky

Široká síť sociálních partnerů podporuje rozvoj odborných kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Žáci dosahují podprůměrných výsledků ve společné části maturitní zkoušky vzhledem ke stejné skupině oborů v ČR.

Řízení pedagogického procesu není zcela efektivní a nepřispívá ke zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání.

Převaha frontální výuky a malá míra využívání kooperativní metody nepodporuje vzájemnou spolupráci žáků.

Chybějící diferenciace a individualizace nezohledňuje odlišné potřeby jednotlivců.

Malá míra využívání formativního hodnocení a v návaznosti na něj nízký rozvoj sebereflexe žáků omezuje efektivitu procesu učení.

Práce se vzdělávacím cílem není vždy účelná, v závěru hodin není ověřováno jeho naplnění.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Analyzovat a vyhodnocovat výsledky žáků v průběhu vzdělávání a při jeho ukončování, přijímat účinná opatření pro zlepšení.

Zařazovat kooperativní metody výuky, ověřovat naplnění vzdělávacích cílů, diferencovat výuku podle individuálních potřeb žáků.

Využívat formativní hodnocení žáků včetně sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků jako prostředku jejich individuálního rozvoje.

Poskytovat pedagogům účelnou zpětnou vazbu ke kvalitě průběhu vzdělávání a efektivní metodickou podporu, jejich další vzdělávání zaměřit na didaktiku vyučovaných předmětů, metodické aspekty výuky a účinnou podporu žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Ústeckého kraje č. j.: 37/2001 (ze dne 19. 1. 2021) včetně příloh
2. Jmenování ředitelky s účinností od 1. 8. 2013 (ze dne 20. 6. 2013) včetně Informace o pokračování na vedoucím pracovním místě ředitelky (ze dne 30. 5. 2019)
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 29. 10. 2021)
4. Výkazy o střední škole (M 8) podle stavu k 30. 9. 2020, k 30. 9. 2021
5. Výkazy o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2020, k 30. 9. 2021
6. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
7. Dlouhodobý záměr rozvoje školy Obchodní akademie a Střední odborné školy generála Františka Fajtla, Louny 2019
8. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání, platné ve školním roce 2021/2022
9. Školní řád s účinností od 1. 9. 2020
10. Organizační řád – dodatek č. 1 s účinností od 1. 9. 2019
11. Školní matrika, školní roky 2020/2021, 2021/2022
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
13. Dokumentace výchovného poradenství, školní roky 2020/2021, 2021/2022
14. Minimální preventivní programy, školní roky 2020/2021, 2021/2022
15. Dokumentace k ukončování vzdělávání maturitní a závěrečnou zkouškou ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022
16. Zápis z jednání pedagogické rady a předmětových komisí ve školních rocích 2020/2021 a 2021/2022
17. Rozvrhy tříd platné ve školním roce 2021/2022
18. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022
19. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků včetně knihy úrazů
20. Inspekční zpráva č. j.: ČŠIU-927/13-U (ze dne 30. 10. 2013)
21. Webové stránky školy: www.oasoslouny.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Anna Kejřová v. r.

Mgr. Ivana Reihsová, školní inspektorka

Ivana Reihsová v. r.

Ing. Mgr. Alena Valtová, školní inspektorka

Alena Valtová v. r.

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

Jana Sejvalová v. r.

V Ústí nad Labem 9. 12. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Simona Vágnerová,
ředitelka školy

Simona Vágnerová v. r.

V Lounech 13. 12. 2021